

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugoslo-
vanstva in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 100—
za pol leta 55—
za četrt leta 30—
za mesec 15—
Vrednost vsakega odloška K 100—
za Sobotna izdaja: —
za celo leto K 20—
za mesec 2—

SLOVENE

Inserati:
Najboljše politične (50 mm
širina in 3 mm visoka ali nje
prostor)
na enkrat po K 2—
uredni razpisni, posilna
sta po K 3—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglaš 50/50 mm K 5—
Izjava vsak dan izveniši po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kaptlarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nepravilna pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kaptlarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglaš.
avst. in češke 24.797, ogr. 28.514, bosn.-herz. 7583.

Za jugoslovansko misel.

Dolgo vrsto let smo bili Jugoslovani samo narod, skupina ljudi, ki jih združuje nesmrtna vez jezika in vez skupnih kulturnih in zgodovinskih tradicij. Želja po svobodi in nujnost, da rešimo slovenskemu plemenu vsaj golo eksistenco, sta nas gnali še dalje. Postali smo nacija, postali smo nosilci državne misli, za vse čase smo zvezali usodo slovenskega plemena z usodo Srbov in Hrvatov.

Popolnoma napačno bi bilo misliti, da je Jugoslavija plod onih zadnjih mesecev pred polomom. Kriva bi bila trditelj, da je šele par sto strojnih pušk preustrojilo mišljenje trinajstih milijonov Jugoslovancev in jim vilo ono odporno in napačno voljo, ki je slednjič dosegla svoj cilj — narodno državo. Jugoslavijo so posredno gradili tisoči slovenskih, hrvaških in srbskih kulturnih in političnih delavcev skozi desetletja. Gradili so jo vsi, ki so pravilno pojmovali in udeleževali nacionalizem. Pravi nacionalizem je delo za človeško družbo v onem odseku zemeljske oble, kjer bivajo Jugoslovani. Vsi, ki so v najhujših časih jačili pravno silo naroda, množili narodno kulturo in delali za gospodarsko osamosvojitve širokih ljudskih množic, — vsi ti so polagali skozi dolga leta temelje našemu edinstvu. Šele v zadnjih desetletjih se je pri nas nacionalizem ofresel frazerstva in napitnic, mlado gibanje krščanskega ljudstva mu je dalo globlji in realnejši pomen. Ponosni smo, da je ogromno težo narodnega dela nosilo ravno to gibanje. Da dvigne pravne sile, da razširi ljudsko pravo, je krščanski narodni pokret delal v organizacijah, krepil s tem naše pleme in pripravil tla za veliko zajednico vseh Jugoslovancev. Ker so ti kulturni pionirji izprevideli, da more biti samo oni narod, ki sestoji iz gospodarsko neodvisnih ljudi politično samostojen, so prepletki vso Slovenijo z združnimi organizacijami. Na stotine teh tihih, realnih nacionalistov se je zakopalo v slovensko kulturno puščavo in brezglasno zginilo v njej. Stotine idealistov, ki so stali v vseh urah kmečkemu in delavskemu ljudstvu ob strani, so se pogreznele v močvaro, zato da bodo njih trupla temelj za zgradbo, v kateri bo bival svoboden rod. Danes je Slovenija najbolj kulturna del Jugoslavije. Tiho neopretrgano prosvetno delo krščanskih organizacij je ustvarilo moderno Slovenijo in je dalo ljudstvu predpogoje, da so postali Jugoslovani.

Imamo pa še drugo vrsto nacionalistov. V slavnostni togi velikih duhovov

jugoslovanstva govore o svobodi in napredku, vcepljajo neprestano ljudstvu sovraštvo proti pripadnikom tujega naroda in žive od fraz. Iz kavarniškega obzorja bi radi »vodili« množice ljudstva, ki si s trdim delom služijo kruh. Narodna misel jim je krinka, pod katero se skriva pohlep po moči, po vladanju. Slovenska politična zgodovina pozna že dolgo ta pojem narodnjaštva, ki se je še vedno izčrpal v bobnečih geslih in ni ganil niti z mezinem, da bi nasitil kulture in kruha lačne množice. Liberalno malomeščanstvo in del inteligence sta bila nosilca tega lenobnega, v svoji domisljivosti ogabnega narodnjaštva, ki ni ustvarilo v slovenskem in jugoslovanskem svetu nobene vrednote, ki bi bila trajne vrednosti.

Slovenski liberalizem, ta lakaj frazerstva in zastopnik našega kapitalizma, še živi. Izpremenil je lice in obleko, a pod jugoslovansko trobojnico bije še vedno staro srce socialnega reakcionarja, ki mu je duševna in gospodarska beda širokih ljudskih plasti deveta briga. Ohranil je tudi svoj stari idejni program, a prilagodil ga je sodobnim razmeram. Kakor je prej živel od slovenskega gniljavega narodnjaštva, tako se je sedaj oklenil jugoslovanske fraze, ne da bi realno delal za jugoslovanski narod, t. j. za milijone ljudi, ki žive v naših zemljah. Ohranil je tudi staro romantično metodo: Domisljava in po svojem duševnem ustroju vse prej kot slovenska in jugoslovanska skupina inteligence domneva, da se pravi delati politiko isto, kot izpeljati z diktatorskega stola gotove načrte, neglede na voljo in potrebe ljudstva, ki ga sploh ne poznajo.

Dolžnost krščanskega ljudstva in krščanske inteligence pa je, v nasprotju s tem prenašanim pojmovanjem frazerstva, nadaljevati pot, ki so jo hodili tihi tisoči, ki so zgradili našo kulturo in našo politično samostojnost. Ta pot vodi proti lepemu cilju: Npravo dvigniti, kulturno ojačiti in gospodarsko osamosvojiti milijone jugoslovanskih ljudi. Brez fraz, samo z delom. In to je edino prava pot, da pridemo do popolnega ujedinjenja Jugoslovancev, — obenem pa je to pot, ki vodi krščansko misel do zmage.

Žlahia.

Neznani nekdo je zapel pred kratkim v »Slov. Narod« slavospev na bivšega predsednika deželne vlade, češ da je mož z mnogimi vrlinami. Mi ne poznamo globlje vseh vrlin dr. Žerjavovih — znani neznaneč jih brez dvoma bolje pozna — ene vrline njegove pa tudi mi ne moremo prezreti. Dolgo časa

smo jo opazovali in smo prišli res do prepričanja, da je te vrste vrlina v zasebnem življenju v razmerju zasebnika do zasebnika hvale vredna; kaže blagohotno in darežljivo srce, ki hoče onim, ki so jim po rojstvu ali prijateljstvu blizu, pomagati in jih obdarovati s časnimi dobrinami. Ta vrlina nosi pa na sebi pečat korupcije, grdobije in javne nemorale, kadar jo poskuša kdo prenesti iz zasebnega življenja na polje javne uprave in na premoženje, ki ni zasebna last, ampak je državna ali pod nadzorstvom države. In tukaj smo pri poglavju o državnih sekvestrih.

Dr. Žerjav je imel v rokah resort o nacionalizaciji premoženja, sekvestre in slične stvari, dokler se ni ustanovilo posebno poverjeništvu za obrt in trgovino. Temu poverjeništvu so bila pridružena nekatera dela, ki jih je prej upravljal dr. Žerjav. Med temi so tudi sekvestri. Ni nam na tem, da bi danes na splošno o tem poglavju razpravljali, je preobširno in prezapeljivo. Nam je le na tem, da pokažemo javnosti, v kakšnem razmerju je dr. Žerjavova žlahta s temi sinekurami, ki jih imenujemo v domačem, splošno razumljivem jeziku sekvestre. Morda bo ta stvar v novi luči pokazala vrline dr. Žerjavove, ki so, kakor rečeno, v zasebnem življenju hvalevredne, ki pa vsakega v javnem življenju stoječega politika za vselej kompromitirajo, če vzbude le sum, da jih je hotel udeleževati v javni upravi.

Izbira med kandidati za sekvestirana posestva, podjetja, hiše in tovarne je bila brez dvoma gotovo težka. Naval na ta korita je bil, če sodimo po razpoloženju sodobne vojne družbe, velik in nasilen. Kandidate niso presojali po sposobnosti in sličnih kvalitetah, neredajne so bile pač druge lastnosti. Menimo, da je bil gotovo ravno slučaj, da je oko gospodov, ki so razpolagali s temi koriti, padlo tudi na gg. Lavrenčiča, očeta in sina. To je gotovo: tukaj ni bil merodajen noben drug razlog. To je seveda gotovo, da je g. Alojzij Lavrenčič tast dr. Žerjava, g. dr. Josip Lavrenčič pa njegov svak. V koliko so bile pri oddaji sekvestrov za ta dva gospoda merodajne omenjene vrline g. dr. Žerjava, je težko presoditi. Dejstvo pa je, da je od njiju tast, drugi pa svak dr. Žerjava. Tast je sekvestre čez pet sekvestriranih podjetij, svak pa samo — to se spodobi — samo čez štiri.

G. Alojzij Lavrenčič ima sledeče sekvestre: št. 2992, Grein Franc, kamnosek, Hudi kot; št. 2993, Franc Ivan,

kamnosek, Hudi kot; št. 3182, Katz et Komp., lesna tvrdka, Podkoren; št. 3802, Julij Franz in Hugo Franz, posestvo v Hudem kotu; nadzorstvo nad parno žago v Mislinjah.

Svak dr. Josip Lavrenčič ima sledeče sekvestre: št. 2989, Brüder Reinghaus; št. 2998, Erste Grazer A. Brauerei Puntigam; št. 3297, Zankl et Söhne, št. 3449, Henrik in Mar. Wettach.

Liberalno časopisje si je nadelo hvalevredno nalogo, da stika povsod za korupcijo, posebno tam, kjer je ni najti. Kako da ne vidi kričee korupcije, ki se razodeva v zgoraj navedenih primerih. Moža, ki sta z bivšim predsednikom deželne vlade v najožjih rodbinskih stikih, upravljala celo kopico sekvestrov. Tega seveda ne delata iz gole gorečnosti in požrtvovalnosti do države in našega narodnega gospodarstva. Imenovani sekvestri nosijo mesečno lepe novce, ki se stekajo brez posebnega truda in dela v žepu srečnih sorodnikov dr. Žerjavovih. Samo sekvester nad lesno tvrdko Katz et Komp. donša mesečno sekvestru Alojziju Lavrenčiču okoli 3000 K dohodkov. In ta gospod upravlja kar pet sekvestriranih podjetij. Ali liberalnemu časopisju ne bi kazalo, da tukaj pometa in pokaže javnosti korupcijo, ki jo uganjajo njegovi lastni pristaši? Ali ne bi imelo hvaležno nalogo, da preišče kar najvestneje razmere med sekvestri Lavrenčičev in dr. Žerjavom?

Pokazali smo na drastičnem zgledu na nered in gnilobo, ki so jo v naše narodno gospodarstvo vpeljali s sekvestri. Bogataši, ki štejejo svoje premoženje na milijone, bogate s sekvestri, ki jih jim vsled raznih zvez z odločujočimi faktori, blagohotno naklanjajo. Za pametne ljudi so te zveze jasne. Javnost si je pa tudi napravila sodbo o sekvestrih in njih mecenih. Dobro bi bilo, da bi se na današnjem shodu demokratov v »Unionu« govorilo tudi o žlahti in sekvestrih. Vsekako je to zelo zanimivo poglavje.

Zveza narodov in delavske zahteve.

V Parizu, 20. febr. 1920.

V prvem članku smo na kratko poročali, kaj je sklenila prva sekcija, katere je imela nalogo pripraviti stalne institucije za ureditev delavskih vprašanj.

Kakšne principe je izdelala druga sekcija? Mi jih bomo uvrstili v pet glavnih točk.

LISTEK.

„Gospa nemška kura.“

Švedska vaška povest.
(Švedski spisal Avgust Bondeson, prevedel Francé Hrast.)

(Konec.)

»Hihihhi!« se je začulo iz Sérenovih hlevnih vrat. In Stina je stopila vun in se smejala, da ji je poskakoval želodec. Sven je molil glavo iz vežnih vrat in se tudi smejal.

To je Berto silno razjarilo. Tudi Kale ni bil pri najboljši volji. Berta je planila na dvorišče in naravnost na petelina, Kale pa za njo.

»Pograbi zlodeja za vrat in ga vrzi proč! Umori mi mojega petelina!« je viknila Berta Kaleju.

»Izpusti!« je zakričala Stina in priščečila z vzdignjenimi gnojnimi vilami. Sven je pridrvel iz veže.

Pa predno sta prišla tja, je pograbil Kale »španca« za vrat — kakor se zagrabila huda gos — in ga parkrat pošteno zaval.

»Kaj mu hočeš zaviti vrat?« je kričala Stina.

»Zakaj pa ne?« je menil Kale in zavil še parkrat. »Kaj pa hočeta s tem zlomkom?«

Kale se je bil razgrel.
»Kaj hoče ta gospa nemška kura s svojim »nemcem?« je kričala Stina. »Izpusti ga, pravim!«

»Ta je tu rojen, zato ostane tu, dokler bo živel, gospa španka!« je hreščala Berta in stiskala pesti.

»Izpusti petelina, pravim!« je kričala Stina in ga hotela Kaleju izpuliti iz rok.

»Na, tu ga imaš!« je kričal Kale in zavihtel z roko, da je zletel španec daleč tje do hleva.

»Če si ti ubil mojega, naj tudi tvojega vzame vrag!« je viknila Stina, dvignila vile in udarila po »nemcu«, da se je še parkrat opotekel in potem obležal.

»Moj petelin!« je zakričala Berta in skoro bi bila pri vsej jezi omedlela.

»Španec« je dobil tudi dovolj. Zlomljen mu je bil vrat. Vrtel se je kakor kolo in glava mu je visela in nihala. Stina je planila k njemu in lopnila po njem.

»Ne boš več trpel!« — Moji lepi, veliki petelin! Celih petnajst tolarjev!« je javkala.

Tudi Ivanka in Janez sta bila prišla vun. Ivanka je vrgla v naglici spodnje krilo nase in Janez ni imel časa nataktniti drugega kot lesene čevlje. Ivanka je jokala. In Janez je obstal in drgetal, videč v kaki jezi so bili starši. Misli si je, koliko jeze in sovraštva bo še nastalo iz tega.

»Tega ti ni bilo treba storiti,« je de-

jal Sven Kaleju in pokazal na rumenega španca, ki je ležal ubit.

»Zdi se mi, da ga tudi tebi ni bilo treba kupovati!« — »Nemec« bi zadostoval lahko za ves dvor,« je odvrnil Kale.

S temi besedami je odšel Kale v hišo. Sven ni rekel besedice, ampak tudi odšel v izbo. Bila sta pač moža.

Ženski sta pa začeli zabavljati, kar sta le mogli in si kazali pesti pod nos. Spoprijeli se pa nista topot — imeli sta še od prejšnjega dne dovolj.

Janez se je hotel zavzeti za pečenki.

Toda Berta je kričala: »Vrzi mojega na guoj! Pri nas ne jemo ubitih petelinov!«

»Tudi pri nas ne, gospa nemška kura!« je dejala Stina.

»Ohó, gospa španka! Videla boš, da —«

»Matí, pojdite noter!« je prosila Ivanka lepo in prijala Berto za roko.

Nato sta odšli tudi ženski vsaka v svojo hišo. Toda dokler sta videli še kosček druge, sta se zmerjali.

In v obeh hišah je bil ropot ves luhi dan. Vsi so bili razjarjeni, močje in ženske.

Pri Kalejevih so imeli vsaj kaj jesti, kajti Ivanka se je pobrigala zato. Berta je bila preveč iz sebe, da bi mogla misliti na kaj takega. Vedno je le tulila za svojim nemškim petelinom in zmerjala Stino. Pri Sven Serenovih je bilo pa z jedjo slabo. Stija je bila tako razkačena, da je

morala leči, z mokro brisačo okrog glave. Ne radi petnajstih tolarjev — ampak zato, ker ni doživela veselja, ki si ga je bila pričakovala od »španca«. Bog, če bi ga ta nesramni Kale ne bil zadavil, česa bi vsega ne naredil temu bahavemu nemškemu petelinu! — Nazadnje je moral Janez podnetiti ogenj in kuhati kavo. Sven si je pa nali v kavo žganja, da se pokrepča. — Šele proti večeru se je Stini toluکو zboljšalo, da je mogla vstati, da pripravi možema večerjo. Peč je bila polna pepela. Pometla je žerjavico in pepel v škač in ga zanesla v kuhinjo, predno je podnetila ogenj pod loncem.

Ampak slabo je bilo, da je bila Stina jezna, ko je jemala pepel iz peči. Po tem hrupnem dnevu je prišla strašna noč. Ni bilo še dolgo, odkar so legli ljudje po hansperških hišah spat, ko je zbudilo Sve-na neko pokanje in prasketanje. V hiši se je vnel ogenj. V pepelu je bila žerjavica, ki je vnela škač in potem celo sobo. Soba je bila polna dima in ogenj se je širil in že lizal stropne tramove ob kuhinjski steni. Ljudje so planili s krikom pokoncu, začeli vleči skupaj in nositi vun, kar se je še dalo rešiti.

»Zbuditi moramo Kalejeve,« je kričal Sven, ko je stopil na prosto.

Grozen krik se je čul pri Kalejevih, ko so zaslišali na vratih ropot in krik: »Ogenj v hiši!« In skočili so iz posteli in začeli nositi svoje imetje vun.

1. Upeljava 8-urnega delavnika in 48-urnega delovnega tedna.

2. Se mora natančno preštudirati vprašanje, kako se naj onemogoči brezdeležje (chomage) in kako se naj odstranijo posledice brezdeležja.

3. Vprašanje delavk. Mir za delavke-matere pred porodom in po porodu. Žensko delo v nezdružitvi obratih.

4. Uporaba otrok pri industr. in obrnem delu. V kateri starosti se naj pripustijo k delu. Ponočno delo. Delo pri zdravju škodljivih obratih.

5. Razširiti se morajo sklepi mednarodne konference v Bernu l. 1906 glede ponočnega dela žensk v industriji. Prepovedati se mora žensko delo v podjetjih, ki vporabljajo žveplo in fosfor.

To je delovni program za komisijo, temu so priložili še 9 principov (clauses), ki so važni, zato jih tukaj objavim:

1. Človeško delo se naj nikakor ne primerja blagu (marchandise).

2. Garancija pravice združevanja za delavca in industrija.

3. 14 leto je najnižja doba starosti, v kateri se sme jemati v delo mladino, in sicer v industrijska podjetja in v trgovino.

4. Pravica do plačila, ki delavcu omogoči njemu primerno življenje iz stališča kulturne višine časa in dežele (Droit à une salaire lui assurant un niveau de vie convenable en rapport avec la civilisation de son temps et de son pays). Ta definicija je važna, zato sem pridal izvorno besedilo.

5. Plačilo mora biti enako za enako delo brez ozira na spol delavca.

6. Zahteva se nedeljski počitek.

7. 8-urni delavnik, 48-urni teden, z pridržkom, da imajo dežele z posebnim podnebjem in z drugimi posebnimi razmerami, ki odločajo pri razvoju industrije, pravico, izjeme po svojih potrebah dovoliti. Za te dežele bo C. I. T. izdelala posebne določbe (bases).

8. Enako delo, enaki delovni pogoji morajo veljati za delavca-domačina in delavca-tujca.

9. Vsaka država naj organizira nadzorno komisijo, ki bodo natančno izpeljavo vseh od C. I. T. izdanih določb nadzirale.

To bi bile v glavnem temeljne točke delovnega programa; v glavnem obsegajo vse delavske zahteve po izboljšanju, vsebujejo torej delavski program, ki ga postavi svet, ki ga hoče izpeljati svet, ako morda kritizem strank izpeljave ne bo oviral.

Adoptirane še niso politične zahteve delavstva in tudi ne socialna zakonodaja za zavarovanja. Tudi ni omenjeno stanovanjsko vprašanje niti natančni pogoji delavske pogodbe, niti postave, ki naj varujejo delavcevo življenje in zdravje v obratu. Ampak mi vidimo, da je ta program velik in obširen, mi vidimo voljo, delavcu pomagati. Statut in principi so bili predloženi dne 12. aprila 1919 mirovni konferenci, ki jih je odobrila.

Danes, ko to pišemo, je prva točka, 8-urni delavnik in 48-urni delovni teden v principu rešen, manjka samo še prvi veliki politični forum, ki bi izpeljavo tega sklepa pri vseh državah izsilil. — Danes ne bomo govorili o uместnosti tega sklepa, ne bomo govorili o možnosti mednarodne ureditve dela, naj zadostuje, če omenimo samo prve velike težave, ki so se prikazale že v sejah pripravljalnega odbora, in ki resno pričajo, da si je Liga narodov naložila velikansko težavno breme, ko je sklenila mednarodno urediti delavsko zakonodajo.

Težkoče, ki so se pojavile se tičejo sledečih vprašanj:

A. Ali je demokratično načelo, da si država pridržki sama dva mandata in da po enega delavcu in podjetniku?

B. Kako so naj zastopane federativne

države in kolonije? Se jih naj smatra za enotne, ali naj vsak del federacije in vsaka kolonija pošlje svojo popolno delegacijo?

C. Kako se naj izvrši sankcija, ako se ta ali ona država brani izvesti sprejetih predlogov?

D. Ali ni prizadeta z mednarodno organizacijo dela konstitucija posameznih držav, ker je ravno delavska zakonodaja popolnoma notranja zadeva vsake posamezne države?

Glede teh točk so se vršile dolge debate med anglo-francosko in med bolj demokratično ameriškansko delegacijo.

V 3. členu sta določena za vsako državo dva vladna mandata. Proti temu so Amerikanci protestirali, »ker je to nedemokratično in se s tem da nezaupnica delavskemu stanu, ki je pri tej zakonodaji najbolj zainteresiran«. V najslabšem slučaju bo kak država poslala lahko 3 kapitalistične delegate in enega delavskega. Ta neenaka razdelitev bo zaupanje delavstva v pravično delo komisije zrušila.

Kakor je to načelo demokratično in upravičeno, vendar moramo dati tukaj prav angleškemu naziranju, ki pravi, da rabi država dva zastopnika, zato, ker ona podpisne in sprejme ali odkloni, ker si mora ravno država pustiti dopasti kršenje svoje konstitucije. Da bodo države mogle svoje konstitucionalne pravice čuvati, zato naj so tam zastopane po 2 mandatarjih.

Zato je bil angleški predlog sprejet proti 2 ameriškim, 1 francoskim in 1 kubanskim glasom. Kritizirati pa moramo pri tej priliki, da se je pozabilo, da imamo tudi delavstvo na deželi pri poljedelstvu. Poselsko vprašanje je pereče in čudno je, da se pri določitvi mandator ni jemalo ozira na poljedeljsko delavstvo. Da se ta napaka popravi, se bo morala država z enim izmed 2 svojih poslancev zavzeti tudi za poljedelstvo.

Hujše so bile debate o členu 19, ki govori o sankciji, tako, da bistveno do danes niso mogli priti do nobenega točnega sklepa. Sankcijo bi vršila Liga narodov, toda vprašanje je, kako naj jo vrši, da ne bo preveč prizadeta suvereniteta posameznih držav. Kako se naj prisili dve najmočnejši velesili, da sprejmeta zakon, proti kateremu sta glasovali? Kje naj vname Liga narodov moralne in fizične moči, da bo mogoča izpeljava delavskih reform dosežti tudi pri velesilah in akoravno proti njih volji?

Kako delikatno je to vprašanje je razvidno iz zelo široko projektiranih sklepov. Ako konferenca sklene z dvotretjinsko večino kakšno reformo, potem se naj določi šele, ali naj bo ta sklep

a) ali samo priporočilo (recommandation), ki se pošlje posameznim državam v pretres;

b) ali naj bo to projekt, ki ga mora vsaka država sprejeti in ratificirati.

Ako bi bilo samo priporočilo, potem se Liga narodov izogne sankciji, izsilitvi. Ako pa bi konferenca zahtevala obliko projekta, potem stoji Liga narodov pred težavo, postaviti izvesti in čuvati konstitucijo in suvereniteto držav.

Kaka naj bo sankcija? Predlagalo se je: 1. Dotična država se obtoži pri C. I. T. C. I. T. pošlje adresu na dotično državo, v kateri ji sporoča svoje sklepe.

2. C. I. T. prosi dotično državo naj izrazi svoje mnenje.

3. C. I. T. sestavi anketo o protipredlogih države.

4. C. I. T. apelira na najvišji sodni dvor Lige narodov, da ta odloči in intervenira.

Ako se država kljub temu ne ukloni v predpisanem roku in ne vpošlje svoje ratifikacije na Bureau intern. de Travail, potem ima vsaka druga država pravico, dotično kaznovati z gospodarskimi odredbami (... pour et appliques au dit Etat les sanctions d'ordre économique), katere je dovolil najvišji sodni dvor Lige narodov.

riti, je odvrnila Berta trpko.

Pogorelo je bilo toliko drugega, ki bi bilo bolj potrebno in važno rešiti nego kokoši. Sedaj ni ostalo drugega kakor kup pepela — tako od »nemk« pod Bertino posteljo kakor starih »švedk« v Stininem hlevu.

»Ljuba moja, nikar ne bodi jezna name!« je prosila zopet Stina.

»Ne. Gospod nas je kaznoval dovolj za najin prepir,« je dejala Berta. »Sedaj smo drug drugemu bolj potrebni kot kdaj prej. — Nikdar več se ne bova prepirali. Če se ljudje pripravajo, ne pomeni to nič dobrega.«

Ženski sta si stisnili roke, pošteno in odkritosrečno.

»Sedaj zidamo skupaj in imamo kokoši skupaj,« je dejala Stina. »Moj Bog, hiši sta bili pač stari in za Janeza in Ivanko bi jih tako morali prezidati. Sedaj naj sezidata samo eno hišo in mi dobimo svojo kamro vsak na enem koncu hiše.«

»Da, tako naj bo. Saj zidati na tem malem pogorišču dve hiši itak ne moremo,« je dejala Berta.

In tako je bilo. Kajti kar sta hoteli ženski, so hoteli tudi možje, in Ivanka se temu ni upirala.

In predno je minilo poletje, je stalo v

In to je vse! In če še kljub temu ni odločitve? Tukaj ostane vprašanje odprto.

Pridejo še druge težkoče! Kako je v federativnih državah, kje ima vsaka zvezna država lastno zakonodajo? Kako se naj postopa, ako pritrdi samo nekaj zveznih držav, druge ne, ne da bi se dotaknila in kršila njih konstitucija in pravice drž. zborov.

Pripravljalni odbor se je zavedal velikih težkoč, zato je izdal o tem tudi čisto nejasno besedilo: Vsaka država, ki ne more izpeljati v državnem zboru dotičnega mednarodnega predloga, ta se naj »potrudi« to izpeljati. Če pa to absolutno ni mogoče, potem so tudi vse druge države obveznosti odvezane.

In tukaj smo pri mrtvi točki. In ravno to bodo največje zapreke, ko bo šlo za končno veljavno ureditev in za omogočitev uspešnega praktičnega delovanja tega svetovnega tribunala.

S tem bi bila podana kratka zgodovina C. I. T. do njene aprobacije in kratek pregled njenega statuta.

Slovenske šole v Gorici.

LDU Gorica, 27. februarja. Mestni šolski svet v Gorici je obvestil z dopisom od 13. februarja t. l. odvetnika dr. Karla Podgornika kakor zastopnika staršev, ki so z vlogami in po odposlanih na merodajnih mestih zahtevali zopetno otvoritev slovenskih šol v Gorici, da je generalni civilni komisariat z dopisom 9. t. m. priobčil naslednje: Predsednik ministrskega sveta je z brzojavko od dne 4. t. m. št. 2686 pritrdil, da se začasno za tekoče šolsko leto poskrbi za pouk otrok slovenske narodnosti v Gorici z ustanovitvijo slovenskih vzporednih razredov pri italijanski ljudski šoli. — Mestni šolski svet ukrene, kar je treba, da se izvrše navedbe predsednika ministrskega sveta. Dopis mestnega šolskega sveta je bil dostavljen dr. Podgorniku 19. t. m. — Slovenski starši pričakujejo, da bodo začasne slovenske vzporednice otvorjene nemudoma in v zadostnem številu ter da bodo s prihodnjim šolskim letom izpremenjene v samostojno slovensko ljudsko šolo v Gorici. Merodajne oblasti naj bi pri tem ne pozabile, da so Slovenci imeli v Gorici še mnogo drugih šol in zavodov, katerih zopetna otvoritev je za kulturne potrebe goriških Slovencev ravnotako neobhodno potrebna, kakor otvoritev ljudske šole.

Država SHS.

Narodno predstavništvo.

LDU Beligrad, 28. febr. Nova vlada je sklicala sejo začasnega narodnega predstavništva za sredo 3. marca t. l. Končno se je dognalo, da je v začasnem narodnem predstavništvu vseh skupaj 290 poslancev, tako da bo vlada potrebovala za kvorum 146 poslancev. V začasnem narodnem predstavništvu bi moralo biti pravzaprav 296 poslancev; vendar pa sta odpadla dva mandata Radičeve stranke, trije demokratski iz Vojvodine in en mandat je sporen, dočim je verifikacijski odsek uničil g. Čirkoviča in za ta mandat še niso izvedene nove volitve, tako da je danes vsega skupaj 290 poslancev. Po tem je novi vladi treba, da ima 146 poslancev v začasnem narodnem predstavništvu. Od predvčerajšnjem se opaža, da prihajajo narodni poslanci vladnih skupin ter je življenje v kuloarjih narodnega predstavništva postalo živahnije.

LDU Beligrad, 28. februarja. »Tribuna« javlja: Narodni poslanec dr. Smolaka je prišel v Beligrad. Kakor se doznava, želi g. Smolaka, da bi narodno predstavništvo nadaljevalo svoje delo ter da se zagotovi parlamentarna vladavina v naši državi. Da-

nes je konferiral z vladnim predsednikom o politični situaciji.

Pooblastila finančnemu ministru.

LDU Beligrad, 28. februarja. Podpisani se ukazi, s katerimi se poleg odobrenja vseh prejšnjih dvanajstin finančni minister pooblašča, da more odredjati izplačila po proračunu dvanajstin za meseca januar in februar.

Dr. Trumbić v Londonu.

LDU Beligrad, 28. februarja. V sredo, dne 25. t. m. zvečer je prišel v London dr. Ante Trumbić, naš minister za zunanje stvari in drugi delegat naše države na mirovni konferenci v Parizu.

Demobilizacija prvega poziva.

LDU Beligrad, 28. februarja. Vlada je vzela v pretres vprašanje o demobilizaciji prvega poziva. Kakor javlja »Tribuna«, se pričakuje v teh dneh odlok o demobilizaciji ostankov drugega poziva, ker je sedaj že dovolj izvežbanih novih vojakov.

Vprašanje Caribroda.

LDU Beligrad, 28. februarja. Iz Pariza javljajo, da agitacija, ki jo vodijo bolgarski politiki in njihovi prijatelji, nikakor ne uspeva. Bolgari poskušajo z vsemi silami, da bi obdržali Caribrod in okolico.

LDU Beligrad, 28. februarja. Kakor javljajo od naših mej, pričakuje prebivalstvo Caribroda vsak čas, da zasede naša vojska mesto in okolico. Seljaki, ki so pribežali na našo stran, se pripravljajo na povratek. Kljub agitaciji in nasilju bolgarskih oblasti prebivalstvo komaj čaka, da se vrne pod okrilje naše države.

Mirovni posvet.

Objava Wilsonove note.

LDU Pariz, 28. februarja. (Dun. KU) Kakor poročajo listi iz Londona, se je objavilo besedilo korespondence med Wilsonom in vrhovnim svetom o jadranskem vprašanju. V noti od 24. februarja izjavlja Wilson, da se mu zdi predlog, po katerem naj bi se Reka z ozkim pasom zvezala z Italijo, neizvršljiv, ker bi taka rešitev povzročala vedne spore. Glede Albanije stoji predsednik na stališču, da mora ameriška vlada ravno tako zavračati misel, prikrašiti Albanijo v korist Jugoslavije, kakor oškodovati Jugoslavijo v korist Italije. O pogodbi od 1. 1915 pravi Wilson, da je to stvar, pri kateri morata Francija in Anglija sami presoati obveznosti iz te pogodbe. Kljub temu pa mora opozarjati vlade na razpad avstroogrske monarhije in na druge dogodke, ki so se pripetili po podpisu londonske pogodbe in ki so nieno dalekosežnost izpremenili. V zadnji noti protestira Wilson proti temu, da sta francoska in angleška vlada izdajali odločitve v tekočih evropskih vprašanjih brez vednosti Zedinjenih držav. — Lloyd Georgejev in Millerandov odgovor od 17. februarja poudarja, da sklenjena rešitev v jadranskem vprašanju tudi z jugoslovanskega stališča nikakor ne pomenja kapitulacije. Ministrska predsednika izjavljata, da smatrata, da je stališče, ki so ga zavzele Zedinjene države, težko razumljivo. Nadejata se, da bodo njuna izvajanja pripravila Wilsona, da bo svoje stališče izpremenil.

Mirovna konferenca se preseli v Rim.

LDU Rim, 28. februarja. (Dun. KU — Brezlično.) »Corriere della Sera« javlja, da bo mirovna konferenca od 25. marca dalje zborovala v Rimu, da obravnava vprašanja, ki pri londonski konferenci še niso bila rešena.

Rusija.

Prisilno delo.

LDU Berlin, 28. februarja. (Dun. KU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Kodanija: »National Tidende« doznava iz Helsingforsa, da boljševiški listi pozivljajo delavce, uvesti 12-urni delavnik. Povsod je že uvedeno prisilno delo, tako da delavci ne morejo služba menjavati.

Francija.

Železničarska stavka.

LDU Pariz, 28. februarja. (Dun. KU) Agence Havas javlja: Zveza narodnih železničarjev je napovedala splošno stavko.

LDU Pariz, 28. februarja. (Dun. KU) Agence Havas poroča: Narodna železničarska zveza objavlja v povelju, v katerem zapoveduje stavko, da je izvršilni odbor izčrpal vsa sredstva za mirno rešitev spora in da je pri poizkusih, da bi železniško društvo Pariz—Lyon—Sredozemsko morje, ministra za javne zgradbe in ministrskega predsednika pripravilo do tega, da se odpravijo kazenske odredbe do časa, dokler se spor ne razreši po razsodišču, zadelo na trdovratno nepopustljivost. Poudarja se, da se bo gibanje vršilo v najlepšem miru in da se mora ukreniti vse potrebno, da se zavaruje varnost ter da se zabranijo izzivanja in čini sabotaže.

LDU Pariz, 28. februarja. (Dun. KU — Brezlično.) Včeraj so bili trije letniki stav-

Plamen je švigal pri slamnati strehi visoko v zrak. Bil je južni veter, tako da je plamen objel takoj tudi hlevno streho. Najprej je morala živina vun. Sosedji so pritekli reševati. Toda ogenj se je v starih suhih lesenih kočah tako hitro razširil, da je zgorelo mnogo tega, kar je bilo notri.

Zunaj na polju so stali sedaj ljudje brez strehe. Omare in lonci so stali in posteljna oprava — vse križem je bilo pometano. — Streha je zgrmela skup. Plamen je plapolal med gorečimi stenami, kakor iz lonca smole. — Stina je zajokala.

»Moj Bog! Žerjavica je bila v pepelu, ki sem ga včeraj nesla vun. V kuhinji se je vnelo, o Bog!«

Šla je k Berti in Kaleju, ki sta bila blizu zraven in spravljala svoje rešene stvari skup.

»Ljubi moji, nikar se ne hudujte name! Jaz ne morem zato!« je javkala.

»Nihče ne more zato, če je nesreča človeku namenjena,« je dejal Kale po božno.

»Ne smeš biti huda name radi kokoši Berta. — Berta!« je dejala in pomolila roko.

»Radi kokoši! Sedaj nimamo več kokoši, zato tudi ni treba o tem več govo-

kujočih železničarjev poklicani v vojaško službo.

Anglija.

Enakopravnost žen.

LDU London, 28. febr. (DunkU — Brezlično.) Poslanska zbornica se je včeraj v drugem branju bavila z zakonskim načrtom, da se glede volilne pravice starost žensk (dosedaj 30 let) zenači s starostjo moških (21 let). Vzpostavila se bo za oba spola politična enakopravnost v vsakem oziru.

Politične novice.

+ Danes bodo govorili absolutisti skupaj na javnem shodu gg. demokratije o državotvornosti in demokratizmu, o samoupravi v dr. Iličevem smislu, o ljudski volji itd. Govoril bo tudi dr. Žerjav, tudi naš slovenski Tisza se bo cedil demokratizmu. To je oni Žerjav, ki je razpustil to državo SHS. Koliko je vredna ta motivacija delujejo v dobro in korist ljudstva in države SHS. Koliko je vredna ta motivacija smo videli pri občini Selce, katero je Žerjav razdelil, ker je baje to ljudstvo zahtevalo in svojo naredbo za 14 dni preklicati, ker je to ljudstvo resnično zahtevalo. To je oni isti Žerjav, ki je proti enoglasnemu protestu vseh strank iz občine Stražišče odtrgal del te občine in priključil občini Kranj. To je oni Žerjav, ki je pustil Marinka zapreti in šele potem v znamenju demokratizma iskal razloge za njegovo aretacijo. To je oni Žerjav, ki je odstavil v imenu demokratizma občinskega tajnika in se s tem vmešal v občinsko samoupravo. G. Pribečević. Vrednega brata imate v Sloveniji, ki je tak demokrat kot Vi. Vas in njega je burja vzela in Vas ne bo več postavila, ker ste preveč »demokratije«, akoravno se bo danes iz Vaših ust cedil demokratski med.

+ Proti brezpravnosti v državi. »Slovenski Narod« poroča: Radiča, voditelja takozvane seljačke stranke na Hrvaškem, v resnici pa voditelja vseh sovražnikov našega ujedinjenja, je včeraj Korošec-Protičeva vlada izpustila na svobodo. Radiča je dal Svetozar Pribečević pred približno enim letom zatvoriti. Nadalje trdi glasilo JDS, da je Radič imel zveze z Italijo in ji ponujal del slovenskega ozemlja, če mu pomaga razbiti Jugoslavijo in ustanoviti hrvaško republiko. Zahteval je intervencijo Francozov in Angležev proti edinstveni državi SHS. — Živimo v pravni državi, kjer ima vsak državljan zajamčeno pravico, da se ga po izvršeni preiskavi postavi pred sodišče. Radiča je Pribečević držal eno leto v ječi. Zakaj ga ni dal obsoditi za zločin, ki spada pod najostrejšo paragrafo kazenskega zakona? Če je res zakrivil zločine, ki mu jih očitajo, bi mi pozdravili najtršo obsodbo in kazen. Dovolj časa je bilo, da bi Pribečević mogel ugotoviti njegovo krivdo in njegova ustavna dolžnost je bila, da stori to. Toda vodja JDS je potepal osnovne ustavne svoboščine, držal je Radiča v preventivnem zaporu in s tem je rušil pravno avtoriteto države in pripravljal pot najbolj strašni korupciji, — korupciji justice. Vlada Radiča ni izpustila zato, ker se strinja z njegovimi nazori. Pač pa zato, ker hoče dosledno izvajati načelo, da nima nihče pravice kršiti zakona, — celo g. Pribečević ne!

+ »Naprejeva« polemika. Glasilo žoltih marksistov, »Napreje«, si je izbral zelo lahek, četudi ne ravno pošten in ne duhovit način polemike. Ko smo mi opozorili na razkol, ki grozi socialistični stranki, je zadenelo v odgovor: »Pravim, klerikalci lažejo; lažejo klerikalci, pravim.« Mi ostanemo pri svoji trditvi. Ko smo prinašali dejstva iz delovanja socialističnih ministrov, je zopet nervozno zadonelo: »Črne bukve je pisal klerikalec, klerikalec je pisal črne bukve.« Če pa bomo zopet prinesli kako resnično, a socialistom slučajno neljubo dejstvo na dan, bomo mogli brati v »Napreju« lekcijo o surovosti, ki jo bo spisal sam g. Kristan. Opozorjamo pa že danes, da nas bo jutri »Napreje« prav načelno in dostojno ozmerjal s šusterskim in nam grozil z vrvo. Tudi »osebne vrste dostojnosti«!

+ »Neodvisne« stranke. Ni samo v Sloveniji liberalizem uvidel, da so stari prapori že razcefrani in ni samo pri nas razvešal novih »samostojnih« zastav, tudi drugod »demokratije« delajo isto. Milan Marjanovič je v maziljenih besedah oznanjal evangelijski dela in notranje obnove, klical je na kulturno delo in njegove besede so segle do srca — temu, ki jim je verjel. Sedaj pa v svoji »Domovini« zbija neokusne šale in pravi n. pr. da bo prometna kriza rešena, ker bo »pop« dr. Korošec vse vlake »požegnala«. Ta duhovitost ne razodeva ravno apostola nove dobe. V Sarajevu so pa vsi napredni in svobodoljubni frazerji osnuli »Hrvatsko Obnovo«. Izdajajo list, ki ima eno samo vrtilino: zelo fin papir. Se za tega pa skrbijo »demokratski«

fondi. Toda sprememba na vladi je tudi te skrajne neodvisne spravila iz ravnotežja, z vsilo so padli po »reakciji«. Tako pada zavesa za zavoso. Mi smo veseli, da vemo, s kom imamo opraviti.

+ Ne napašajte preveč lokalni Centralizem je v Jugoslaviji v toliko potreben, da se bo mogla država na zunaj braniti in znotraj red ohraniti. Tisti, ki hočejo vse centralizirati, pa državi škodujejo, ker delajo med narodom upravičeno nevoljo in napravljajo nered. Čemu je treba natezati šolstvo na eno kopito in tako ljudi dražiti? Troje verstev v državi ne bo rado zlezlo pod klobuk neverstva. Zato se oziraj šola na vere in ne bedi dekla revere. Različna je tudi izobrazba tredecinega naroda. Na Hrvaškem je en milijon odraslih analfabetov. Potreba bi bilo tam 6000 novih ljudskih šol. V Bosni je 85% analfabetov in v Makedoniji nič manj. Na Slovenskem jih ni niti 10%. Če bo država, kakor zahtevajo centralisti, povsod sama šole zidala, potem bomo morali Slovenci žrtvovati ogromne vsote za zgradbo novih šol na jugu. Na tem polju bi bilo potrebno razmerje 1:4. Kar se tiče šol, imamo Slovenci dinarje, doli na jugu pa krone.

+ Triumfi naše cenzure. Veliko nemško založništvo Herderjevo je izdalo dve Meškovski povesti v nemškem prevodu. Prevajalka baronica Conrad Eybesfeld je poslala nekaj izvodov knjige pisatelju in »Družbi sv. Mohorja«. A kaj je storila naša cenzura? Zavrnila je knjige in jih vrnila odpošilatelju v Welmar. Cenzor — upajmo, da niso vsi taki — nabrži nemški brati ni znal, ter ga je knjiga, celo nemška, navdala gotovo z neprijetnim strahom. Če bodo take sorte cenzorji zidali okoli nas kitajski zid, se obeta naši kulturi slaba bodočnost.

+ Zagreb regent. Ob priliki manifestacij banu dr. Luginji je bil na sestanku »Hrvaške zajednice« sprejet brzopletni pozdrav regentu Aleksandru, v katerem ga pozivljajo, naj čimprej obišče Zagreb.

+ »Škandal brez primera«. Dne 27. m. je prinesel »Slovenski Narod« iz Idrije vest, da je občinski odbor vzel v mestni proračun tudi 250 lir kot podporo za šolo »Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu«. Gerent, ki objektivni Italijan, je to postavko odobril brez ugovora, toda nastopil je baš zoper katehet Oswald ter vložil pritožbo proti tej postavki. To Oswaldovo dejanje je v Idriji seveda izzvalo v vseh krogih vihar upravičenega ogorčenja. Katehet Oswald je po svojem zastopniku poslal uredništvu »Slovenskega Naroda« točno pojasnilo in prosil, da se storjena krivica popravi. Teša pa pri »Slovenskem Narodu« niso hoteli zato nas naropa gospod katehet, da naš list stvar pojasni. Pojasnilo g. kateheta Oswald se glasi: Ta vest »Slovenskega Naroda« je popolnoma neresnična: kajti v prvi vrsti ni občinski odbor sklepal proračuna, ker že od leta 1915 Idrija nima občinskega odbora, nego je ta proračun sestavil občinski predstojnik, Zaupniki »Slovenske Ljudske Stranke« so v svoji seji prefresovali potomezne postavke proračuna ter sklenili vložiti na komisarija primerno opozoritev. Med drugim so zaupniki »Slovenske Ljudske Stranke« gajali, da se »Slovenski Strazi«, ki vrši iste naloge kot »Ciril Metodova družba«, ni nakazalo nič podpore. Pri tej seji katehet Oswald ni bil zraven, nego so ga zaupniki šele pozneje naprosili, naj predloži njihove pomisleke vladnemu komisariju. To pa zato, ker katehet Oswald kolikortoliko italijanski jezik obvlada. Sestavile so se kratke pismene opozoritve v smislu sklepov zaupnikov ter izročile komisariju, ki je čez nekaj dni povabil k sebi kateheta Oswald na razgovor. Govorila sta o posameznih grajanih postavkah in je komisar glede večine željam kateheta Oswald ustregel. Ko sta prišla do postavke za »Ciril Metodovo družbo«, je katehet Oswald povedal, da želi, da bi se enak znesek, kakor za »Ciril Metodovo družbo« vstavil tudi za »Slovensko Strazo«. Komisar je odvrnil, da je to nemogoče, ker se prejemiki in izdatki sedaj ravno krijejo, in bi mu ta nova postavka za »Slovensko Strazo« spravila proračun iz ravnovesja. Na ta je vprašal kateheta Oswald: »Ali ste sedaj morebiti proti podpori »Ciril Metodove družbe«? naka katehet Oswald: »Ne, želim le, da daste tudi »Slovenski Strazi« enak znesek.« Ko je ponovil komisar, da mu to ni nikakor mogoče, je katehet Oswald izjavil: »Potem pa naj gre stvar kar tako naprej.« Povedal je komisariju tudi, da opozoritev glede vseh postavk ni imela značaja kakoga formalnega ugovora in da se proračun lahko gladko pošlje v višje odobrenje. Vloga zaupnikov »Slovenske Ljudske Stranke« z opozoritvami je pa katehet Oswald vzel s seboj in ni bila nikdar uradno ekshibirana. — Iz tega se razvidi, da ni katehet Oswald nobenega koraka storil proti podpori za »Ciril Metodovo družbo«.

+ Boj za splošno volilno pravico na Japonskem. Demokracija koraka tudi na Japonskem. Ljudsko gibanje za splošno volilno pravico je naraslo v taki meri, da je prišlo do nemirov. Tekom tega tedna je zbornica razprav-

ljala o splošni volilni pravici. Tekom razprave so se poslanci dejansko spopadli med seboj. Zunaj na ulicah pa so divjale demonstracije. Ljudska množica je napadla uredniške prostore vladnih listov, ki so nasprotovali splošni volilni pravici. Nastopiti je moralo vojaštvo. — Nasprotniki ljudstva so si povsod enaki, najsi nosijo belo ali rumeno barvano kožo.

Dnevne novice.

— Ponarejen denar. Da se kolikor mogoče onemogočijo goljufije s ponarejenimi znankami na tisočronskih bankovcih, je finančno ministrstvo odredilo, da se bodo odslej bankovci s ponarejenimi koleki odtegovali in za odtegnjene vsote izdajale priznanice. Dalje je ministrstvo ukrenilo, da državne blagajne ne bodo ničesar izplačevale s kronskimi tisočaki ter se poudarja ponovno, da se rok za povlačanje tisočakov nikakor ne bo podaljšal. Belgrajska »Politika« javlja: Trdi se, da je dvajset raznih falzifikatov za kolke na kronskih tisočakih. Sedaj so tudi že konstatirali ponarene kolke na novčanicah po 100, 50 in 20 kron. Ko bo zamenjava izvršena, se bo mogla oceniti škoda, ki jo bo država trpela vsled kolkovanja.

— Člani podružnice Slomškove zveze za okraj ljubljanska okolica se vlijudno vabijo k važnemu sestanku v četrtek 4. marca t. l. ob 3. uri popoldne v Ljudskem domu. — Predsednik.

— Občni zbor Slov. zdravniškega društva v Ljubljani se vrši dne 18. III. 1920 ob 4. uri popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Spored: 1. Volitev predsednika. 2. Poročilo knjižničarja o nabavi strokovnih listov za 1. 1920. 3. Poročilo društvenega delegata o pokrajini zdravst. svetu. 4. Poročilo o uvedbi zdrav. reda za Slovenijo naredbenim potom. 5. Slučajnosti. Radi važnosti tega zbora — ustanovitev zdrav. zbornice — se vabijo vsi člani k sigurni udeležbi. — Mesto venca umrlemu zdravniku dr. Bretlu Ed. je darovalo slov. zdravniško društvo v Ljubljani 100 kron za pokojninski zaklad. (k)

— Sreememba voznega reda. Od dne 1. marca t. l. vozita na progi Maribor—Spilje—Ljutomer poleg dosedanjih vlakov še vlaka 50-1801 in 1826 a-821 a Prometni čas so razvidni iz stenskega voznega reda. — S 1. marcem se nadalje preuredi kurz direktnih voz Dunaj—Zagreb in Dunaj—Belgrad. Omenjeni direktni vozovi r. bodo več vozili preko Ljubljane, kakor dosedaj, nego se odklonijo že v Celju in bodo vozili od Celja dalje z vlakom št. 39, od Zidanega mosta dalje pa z vlakom št. 510 do Zagreba. Belgrajski voz se nato prikloni brzovlaku št. 5816. V nasprotni smeri odhajajo direktni vozovi iz Zagreba z vlakom št. 507 a do Zidanega mosta, se prestavita v Celje in se priklonita ekspremu vlaku št. 4.

— Za častnike bivše avstroogrške vojske. Glavna komanda mesta v Ljubljani (Pov. štev. 2360/I z dne 27. februarja t. l.) prosi v važni zadevi vse bivše častnike avstroogrške (bodisi aktivne, rezervne, črnovojniške ali vpokojene), kateri niso predložili prošnji za sprejem v vojsko kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj do 10. marca t. l. naznanijo pismeno svoj natančen naslov z navedbo, v katero omenjenih kategorij spadajo, Ljubljanski pukovski okrožni komandi oziroma oni, ki stanujejo v Ljubljani, Glavni komandi mesta Ljubljane.

Ljubljanske novice.

Ij Leonova družba ima svoj občni zbor v četrtek, dne 4. marca ob treh popoldne v Jugoslovanski tiskarni v I. nadstr. Spored je bil že naznanjen. Radi važnosti dnevnega reda so vsi člani povabljeni, da se občnega zbora v čim največjem številu udeležijo. — Odbor. (k)

Ij Seja Nove založbe se vrši nepreklicno v ponedeljek dne 1. t. m. ob 6. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, II. nadstropje. Zadeva je važna in zahteva navzočnost vseh. (k)

Ij »Krivoprišeznik«, narodno igro, uprizori Šentjakobsko prosvetno društvo v Ljudskem domu danes ob pol 8. uri. — Vstopnice se dobe v Šentjak. prosv. društvu, Florjanska ulica št. 15, celi dan do 5. ure. (k)

Ij Prosvetno društvo za frančiškansko župnijo v Ljubljani vabi vse svoje člane in prijatelje k predavanju, ki ga priredi v ponedeljek, dne 1. marca 1920 ob pol 8. uri zvečer na verandi hotela »Union«. Predava g. dr. Martin Malnerič.

Ij Glasbena Matica. Vstopnice za koncert — Medjimurski večer — v petek 5. marca se od danes naprej že prodajajo. Besedilo narodnih pesmi se dobiva pri prodaji. Opozorjamo na poezijo in lepoto narodnih pesmi. Medjimurski pevski zbor bo štel 24 pevcev in 24 pevk. Nastopili bodo v narodnih nošah. Pesmi so pristne jugo-

slovanske, velike vrednosti in naš kulturni dokument poezije in glasbe v tisočletni dobi. (k)

Ij Seja »Zveze služkinj« se vrši danes ob 3. popoldne v prostorih »Krekove prosvete« (Alojzijeve). Tem potom se vabijo vse odbornice, da se zanesljivo udeležijo seje. — Predsednica. (k)

Ij Citrarski koncert, ki ga je priredil I. Jugoslovanski citrarski klub »Favorit« pod vodstvom gosp. Jos. Fr. Breznika dne 22. svečana 1920 v veliki dvorani hotela »Union«, je bil prav dobro obiskan. Opozovati je bilo izvanredno solidno in simpatično ljudstvo vseh slojev. Iz smehljajočih in zadovoljnih obrazov se je bralo globoko zanimanje za citrarsko godbo in človek se je čutil nekako domačega kakor v prijetni družini. Po osmi uri je gospod Fr. Adamle navzoče najiskrenejše pozdravil in povedal kratko zgodovino in namen kluba. Nato je zaigralo pet citrarjev pod umetnim vodstvom dirigenta gosp. Breznika »Idila v gozdu«, kakor začarano je ljudstvo poslušalo nepopisno mile glasove teh premetanih citer. Pri krasni igri »Po jezeru« se je človeku dozdevalo kakor v sanjah, da se ziblje v čolnu bleškega jezera. Posebno ganljivo sta igrala dva mlada citrarja duet: »V pričakovanju«. Po vsaki igri je ljudstvo globoko ginjeno odkritosrečno aplavdiralo. Med citrariji je bilo onaziti interesantno staro gospo z belimi lasmi, poleg nje gospoda srednje starosti s plešasto glavo ter mlado gosposlično smehljajočega se obraza. Citre so bile slovenskemu ljudstvu od nekdaj eden najprijetnejših domačih instrumentov ter je bila ideja ustanovitve tega kluba v Ljubljani izvrstna in mi čestitam klubu k njegovemu prvemu uspehu v nadi, da nam čimprej nudi zopet prilžnost uživati njegovo godbo. (k)

Ij Sklep prvega semestra na realki. Včeraj je končala ljublj. realka prvi semester s službo božjo v cerkvi sv. Jakoba. Pri službi božji je prvič nastopil orkester realne mladine, kar je vse hvale vredno. Upajmo, da se kmalu zboljšajo razmere na realki, saj se je začelo energično nastopati proti elementom, ki ne spadajo v šolo in kvarijo ugled sicer tako potrebnega zavoda.

Najnovejša poročila.

ENTENTA ODNEHAVA.

LDU Rim, 28. februarja. (DunkU — Brezlično.) »Corriere della Sera« javlja iz Londona, da odgovor Milleranda in Lloyd Georgea na Wilsonovo noto preklicuje predloge od 8. decembra 1919 in 20. januarja 1920 in da vabi Wilsona, da skupno s francosko in angleško vlado pozove Italijo in Jugoslavijo, da se začno pogajati na popolnoma novi podlagi brez ozira na poprejšnje razgovore. Ako ta predlog ne bo sprejet, naj Zedinjene države, Velika Britanija in Francoska to vprašanje iznova in skupno prouče.

JADRANSKO VPRAŠANJA.

LDU Rim, 28. febr. (ČTU) Kakor javlja »Messaggero«, se bo vršila prihodnja konferenca ministrskih predsednikov meseca marca v Rimu. Glede rešitve jadranskega vprašanja sodijo, da bo to dejstvo vplivalo ugodno za Italijo.

HRVATSKA VLADA.

Zagreb, 28. febr. Za poverjenika za zdravstvo je imenovan dr. Lofort, za poverjenika za obrt in industrijo dr. Krajač.

RUSKA PONUDBA MIRU.

LDU Praga, 27. febr. (ČTU) Kakor doznava čehoslovaški tiskovni urad, čehoslovaško zunanje ministrstvo še ni prejelo neposrednega poročila o mirovni ponudbi sovjetske Rusije.

BOLJŠEVIKI PROTI RUMUNIJ.

LDU Varšava, 28. febr. (ČTU) Ruska boljševiška vojska, ki operira proti Rumuniji, se koncentrira ob Dnjestrju.

FRANCOSKA VOJSKA.

LDU Pariz, 27. februarja. (DunkU — Brezlično.) Pri posvetovanju o zakonskem načrtu, ki pooblašča francosko vlado, da vpokliče pod orožje ves letnik 1920, je general Castelnau izjavil: Nemčija se ne namerava razorožiti in le strah pred našo vojaško silo bi jo mogel prisiliti, da izpolni določbe mirovne pogodbe. Vojni minister Leheur se je izrazil: Tu gre za začasen zakon in ne za končnojavno stanje. Poudarjal je, da vodi Francijo do tega koraka pomanjkanje vojaštva. Celo, ako se vpokličejo vojski letnika 1920, bo ostalo stanje francoske armade zelo zmanjšano. Temu bi se dalo odpomoči samo, da se letnik 1918 pridrži še nekaj tednov v aktivni vojaški službi.

DUNAJ IZUMIRA.

LDU Dunaj, 28. febr. (ČTU) Mesto Dunaj ima 1.839.709 prebivalcev, torej za 400.000 manj nego leta 1910.

Narodno gledališče.

Opera.

29. februarja, nedelja, »Prodana nevesta«, izven abonementa.
1. marca, ponedeljek, zaprto.

Drama.

29. februarja, nedelja popoldne, »Pelka«, izven abonementa.
29. februarja, nedelja zvečer, »Beneški trgovci«, izven abonementa.
1. marca, ponedeljek, »Beneški trgovci«, abonement A.
2. marca, torek, zaprto.

Marionetno gledališče.

2. marca, torek, »Prolog«, »Čarobne gosli«, ob 4. uri popoldne.
4. marca, četrtek, »Prolog«, »Čarobne gosli«, ob 4. uri popoldne.
7. marca, nedelja, »Prolog«, »Čarobne gosli«, ob 4. uri popoldne.

Prosveta.

pr Beneški trgovci. Današnja predstava je odpovedana. Kupljene vstopnice veljajo za prihodnjo nedeljo; kdor pa želi, se mu denar pri blagajni vrne.

pr Naše gledališče — posebno opera. Dejstvo, da skušajo od izvestnih strani vplivati na to, da bi vzeli naši gledališki kritiki pristoječo besedo, mi postaja od dne do dne bolj jasno. To pot ne bom gledal za kulise teh namer in tudi ne bom dokazoval, da bi bilo bolj pametno in pošteno voditi boj javno s pametnimi in neoporečnimi protidokazi, nego iskati zahrbtnih stikov in skušati s pomočjo teh zadušiti svobodno izražanje mnenja o stvarih, ki se ne tičejo samo ugleda in kariere enega človeka, ampak so kulturna zadeva celega naroda, četudi se je zavedajo — žalibogi! — samo nekateri. Vendar pa se mi zdi potrebno, da izjavimo enkrat za vselej, da bomo znali vdusiti vnaprej vsak tozadeven poizkus onih vplivnih oseb, ki si lastijo pravico narekovati delo ali molk našim kulturnim delavcem in sicer brez ozira na to, kateri stranki kdo pripada. Način boja in polemike naj bi bil tak, kot je običajen med inteligenco ostalih kulturnih narodov.

France Bevk.

pr Fran Erjavčev: Izbrani spisi. Povesti. Ta knjiga, ki jo krasijo Erjavčeva slika, je izšla v Jugoslovanski knjigarni. Uredil jo je Ivan Dornik, in pri naša Erjavčev življenjepis ter niz njegovih najboljših povesti. Erjavčev je znan kot dober slovenski pisatelj, njegov jezik je klasičen, dobro je, da si nabavi to knjigo vsakdo. Knjiga je trdno vezana in se dobi v Jugoslovanski knjigarni.

pr Gitra. Na Dunaju so vprizorili te dni čudovito Rabindranat Tagorejevo enodejansko Gitra, ki ima to posebnost, da

nima nič zunanega, ampak samo notranje, duševno dejanje. Problem igre je vobče človeški.

Izpred porote.

HLAPCA JE UMORIL.

Pred ljubljansko poroto se zagovarja Ivan Križman, ker je umoril domačega hlapca Franceta Gorta. Gorta je bil v noči 23. novembra 1919 v Zalogu, speč v svoji postelji zaklan. Rana je segala skozi kožo, mešičje in trebušno mreno; prerezana je bila tudi glavna žila. Poškodba je bila smrtna, tudi takojšnja in najboljša zdravniška pomoč bi ga ne bila rešila smrti. Umorjeni Gorta je služil pri vdovi Ant. Križman kot hlapec. Bil je delaven in trezen, a tudi nasilen in zloben. Živel je s svojo gospodinjjo v divjem zakonu in zato se je čutil bolj gospodarja kot hlapca. Zlasti domače otroke je priganjal k delu in jih celo podil od hiše, češ, da jih je toliko preveč doma. — To je bolelo odraslega Ivana tembolj, ker so ga vaščani vedno zbadali; zlasti njegov prijatelj France Jamnik mu je večkrat namignil, da bi ga gotovo spravil stran.

Ivan se je obotavljal, bal se je zapora. Kritični večer je prišel pozno zvečer domov. Ves dan je popival s svojim dekletom. — Okoli 10. ure je Gorta zavpil v postelji — legel je že okrog 8. ure. — Gospodinja priteče in vidi, da je odkrit, da se zviija in da mu čreva lezejo iz trebuha. Vežna in hišna vrata so bila odprta. Na pomoč prihiteli sosede vprašajo Gorta, kdo ga je, na kar je odgovoril: »Naš me je«. Med sosedi je bil tudi France Jamnik, ki je bil ves preplašen in je v enomer vpraševal, kdo ga je, kdo ga je. Okoli pol 12. ure je Gorta umrl.

Ker je bila noč temna in je bilo vse zaprto, je jasno, da je imel umorjeni prav, ko je rekel: Naš me je, ker tujec, nevajen kraja in razmer bi pač ne prišel notri. Tudi o bodalu, ki so ga drugo jutro našli oročniki krvavo na butarh, pravijo priče, da so ga videle pri obdolžencu oziroma v njegovi hiši.

Poroti predseduje podpredsednik deželnega sodišča Regally, državni pravnik je dvorni svetnik Trenz, zagovornik je dr. Krejči. Na tabli visi situacijska skica vasi in hiše, v kateri se je izvršil umor. Regally: »Ali ste to storili ali ne?« Križman: »Da, storil sem.« (Preje je tajil svojo krivdo.) Obdolženec je mlad, sicer simpatičen fant, ki govori precej samozvestno in pove, da je bil Gorta že dolgo pri hiši, kamor je prišel po prestani petletni ječi, ki jo je bil obdelal zato, ker je bil svoječasno umoril neko žensko. Pri hiši je v resnici gospodaril on, njegova beseda je vse zalegla, kričal je nad otroci, jih pretepaval tudi po nepotrebnem in jih podil od hiše. Z njegovo materjo se je tikal, sploh je bilo med njima razmerje dokaj intimno, objemala sta se v pričo otrok. V soboto zve-

čer je prišel Križman domov in mu Gorta sprva ni hotel odpreti; zmerjal ga je, prišel iz hiše in ga hotel z motiko. Fant je šel po vasi in prišel pozneje skozi odprta vrata domov in šel spat. Ta večer se ni sta več videla. Drugi dan je šel obtoženec k maši, po maši v gostilno, nato je šel domov in se preoblekel ter šel zopet v gostilno, kjer je bil s svojim dekletom in so ga ljudje podpihovali kot vedno, zakaj pusti, da se godi kaj takega pri hiši. Zvečer je spremil dekle domov, nazaj grede stopil v hišo in se ne spominja, kako je dobil vojaško napadalno bodalo v roke in kako je izvršil dejanje. Potem je zopet odšel proti Kokošnjam in ukal. Ko se je vrnil, so bili že vsi po koncu in so govorili o umoru. — Obtožitelna točka za obtoženca je, da je hotel krivdo zvrniti od sebe na sestro in se je drugi dan delal veselega in igral na harmoniko.

Obtoženceva sestra Antonija poroča kot priča natančno o krvavem dogodku. Umorjeni Gorta je bil dober, je ni pretepaval brez potrebe, jesti je imela dovolj. »Kaj Vam ni rekel, ko ste prišli iz službe domov: Kaj hodiš domov žreči!« — Priča: »To je pa bila že njegova navada!« — Izvedenec dr. Tičar in dr. Lesjak konstatirata, da je Gorta umrl nasilne smrti, rana je bila smrtna in bi bila vsaka človeška pomoč izključena, ker je bodalo prerezalo žilo odvodnico. Priča Jamšek, 21 leten kmetijski fant je bil prvotno osumljen, da je on zakrivil dejanje, a po nedolžnem. Po umoru se je sestal z obtožencem, ki je bil precej poparjen. Potem sta šla h Križmanovim, kjer je še gorela luč. Domači so stali v sobi okrog Gortana. Ko sta zvedela za umor, je obtoženec vzkliknil: »Kdo je to storil? Z Johano sta se pa res vedno kregala!« Jamšek pripoveduje, da je rekel večkrat obtožencu: »Jaz takih stvari ne bi trpel pri hiši! To je sramota za celo vasio!« Vsi ljudje so govorili: »Takšen fant, pa kaj takega pri hiši pusti!« — Kot priča zaslišana soseda hči Cerarjeva pove, da se je po vasi res šepetalo, da je Gorta pri hiši več kot hlapec. »Ali ste slišali, da je Gorta preveč pretepaval otroke?« — »Hud je bil in močan, in res jih je tepel.« — Priča 72 letni Cerarjev oče izpove: »Gorta je bil ničvreden, za njo je bil pa priden. Gorta je bil svoje dni rejenec pri nas, iz tržaškega špitala je prišel. Kot pastir ni bil zanič, v cerkev ni hodil, ljudi je strašil. S Križmanovo se je pa še preveč zastopil. Orožniški stražmojster, ki je vodil prvo preiskavo, pravi, da je drugi dan videl obtoženca v gostilni, kako je igral harmoniko, se smejal in pel; delal se je, kot bi se ne bilo nič zgodilo in vriskal, ko je žrtva ležala v mrtvašnici. Gorta sam je bil pa nasilnež in dezerter. Predsednik poroča, da je bil Gorta večkrat kaznovan: radi hudodelstva tatvine in težke telesne poškodbe in več prestopkov. S steklenico je udaril leta 1906. po glavi svojo 70 letno gospodinjjo in jo ubil.

Po govorih državnega pravdnika in zagovornika dr. Krejčija je predsednik sodnega dvora reasumiral dejansko stanje, nakar so se porotniki podali k posvetovanju. Obe vprašanji, glede umora in uboja so zanikali, nakar je sodni dvor obtoženca oprostil.

Našla se je pred finančnim ravnanstvom manjša vsota denarja. Dobil se: Florijanska ulica št. 30.

Aprovizacija.

a Prodaja sladkorja za zamudnike. Zamudniki, ki še niso dobili sladkor na drugi odrezek sladkornih izkaznic, ga dobe v Gosposki ulici v torek, dne 2. marca 1920 popoldne.

Franc Erjavčevi spisi v novi izdaji. V zalogi Jugoslovanske knjigarnje je izšel pravkar I. zvezek Erjavčevih izbranih spisov, ki jih je uredil Ivan Dornik. I. zvezek obsega povesti. Da bo z novo izdajo ustrezno slovenski javnosti bolj nego z drugimi leposlovnimi spisi, ni nobenega dvoma. »Saj je Erjavčev izraz« — kakor pravi prireditelj v predgovoru — »lahek, izklesan, poln humorja, slog lep in čist. Kakor Levstik, Valjavec, Jurčič, je tudi Erjavčev hodil med preprosto ljudstvo, poslušal, kako govori in se izraža, in nabiral jezikovnih zakladov. S pomočjo teh nabranih zakladov je spisal tisti lepi jezik, kakor ga je Levstik začel, ustvaril čist slog, v katerem ga niti Jurčič ni dosegel.« I. zvezek obsega predvsem životopis pisatelja, dalje povesti: Na strižčevem domu, Zamorjeni cvet, Hudo brezdnost ali Gozdarjev rejenec, Ni vse zlato, kar se sveti, Huzarji na Polici, Veliki petek, Avgustin Oček, Izgubljeni mož, Božični večer na Kranjskem. Cera lično vezani knjigi 24 K z draginjsko doklado vred.

Izšli bodo dalje Erjavčevi Leposlovno-naravoslovni spisi in potopisi. Naravoslovni spisi pa izidejo posebej v zalogi Jugoslovanske knjigarnje.

V isti zalogi so izšli ravno: Finžgar: Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih. Cena z draginjsko doklado 7 K 20 vin.

Franc Poljanec, Trenutki oddiha. Obsega: igro F. S. Finžgar. Vse naše. Dalje povesti, novele, legende iz domačih in tuzih gredic. Cene z draginjsko doklado vred 9 K 60 vin.

Morawski, — Stelč: Večeri ob Lemanu. Cena vezanemu izrodu z draginjsko doklado vred 19 K 20 vin.

Dve deklici zdravi, krepki, se odda. sta za svoji h kakoli bolj-
ši rodbini. Naslov pove upravnistvo
Slovenca pod št. 816.

Konj, za vse porabljen, se prodaja.
Kiev pri »Ančiku« Sp. šiška.

Muči Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 27 K. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 3 K 50 vin.

Zelodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 12 K. — Pravi balsam 12 steklenic 30 K. — Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. — Omot in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller. Stubica donja, Elza trg št. 134. Hrvaška.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom prerane smrti naše iskreno ljubljene soproge ozir. mame

Ivanke Jereb roj. Novak

se tem potem prav toplo zahvaljujem.

Posebno smo se pa dolžni zahvaliti pred. duhovščini, sl. gasilnemu društvu za častno spremstvo, in njega godbi za ganljive žalobne, raznim deputacijam, vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za tako mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in sploh vsem, ki so kakorkoli izkazali posojniku zadnjo čast.

Kranj, 28. febr. 1920.

Zalujoči ostali.

Sirite »Slovenca«!

Poštna pomožna moč, večša tudi telef. i. če službe. Nastop takoj. Ponudbe na naslov: Kristan, Maribor, Nagy ulica št. 10.

Poziv! Oni gospod, ki je v petek 27. t. m. v neki trgovini v Prešernovi ulici kupil TINTNIK, naj ga radi pomote prinese nazaj, ker je cena dovolj jasno razvidna v izlozbi

Mlekar, z dobrimi spičevali vojaški. ne prost išče službe, katero želi nastopiti takoj. Kje pove uprava Slovenca pod št. 803.

Vabilo

na izredni občni zbor
kranjske deželne vinarske zadruge
reg. zadr. z om. zav. v Ljubljani, ki se vrši v ponedeljek 15. marca 1920, ob pol 11. uri v hotelu Union v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika
2. Sklepanje o likvidaciji in združitvi z gospodarsko zvezo
3. Eventuelna volitev likvidatorjev
4. Slučajnosti

Ako pri tem občnem zboru ne bi bili zastopani dve tretini zadržnikov bo zboroval v ponedeljek dne 22. marca 1920 ob istem času na istem prostoru z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število zadržnikov.

V Ljubljani, dne 26. februarja 1920.

Načeln. vo.

Cigarteni papir

sljedeče vrste: Golub, Club, Abadie, in Samum priporoča na debelo »URANUS-PAPIRNICA«, Ljubljana, Mestni trg 11.

418

Hlode (krlje)

deske in trame iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba IMPEX v Ljubljani, Krekov trg 10.

Proda se nova kočija (landauer)

z 2. sedežema. Poizve se pri Zlati ribi v Kranju.

Naznanjam, da 1. marca 1920 otvorim

stavbeno in mizarstvo
o Kolodvorski ulici št. 39

(predilnica) in se uljudno priporočam cenjenemu občinstvu za vsa dela. Sprejemam vsa v mojo stroko spadajoča popravila. Za solidno delo jamčim.

Ivan Golles, mizarški mojster v Ljubljani.

Naznanim,

ker imam več izkušenega osebja se priporočam cenjenim damam v mestu in na deželi. Minka Karo, damska krojačica, Sv. Petra cesta št. 58.

Na izbiro so tudi vzorci blaga za kустume in obleke.

Plačilo - deviz - Berlin

načeneje privatno. Naslov na upravo tega lista pod »Berlin 824«.

Prodaja švicarske, po umetnikih izdelane

svile,

bogata izbira rokavic, kravati, kmetkih rut, šerp, elaminastih trakov, finih ročnih batik, del in mnogo usnjenih izdelkov v Ciril-Metodovi ulici 16/1.

Družabnik

za veliko podjetje s koncesijo se nujno išče. Ponudbe pod »Doblička« nosno pošljite na upravo lista.

Dobro upeljana

agentura & komisija
s sedežem v Mariboru išče zastop v specialnem in kolonialnem blagu za Jugoslavijo. Ponudbe: Agentura & Komisija Anončna pisarna »Hermes« Maribor, Stolni trg 11.

Stavbeno inženirsko podjetje in tehniška pisarna

inženir dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjen stavbeni inženir Ljubljana, Hilsnerjeva ulica št. 7.
Specijalno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. Izrada vodnih sil. Prevzema viziritev vse stavbe stavbene inženirske stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstvo strank v tehniških zadevah. Nasveti itd. 570

Oglas odprave »JADRAN« Maribor.

Sol

Ferdo Sert, Maribor, Koroška cesta 21.

Brzjav: SERT, Maribor. — Telefon interurban št. 265.

cele vagone odda: Importna in eksportna tvrdka

Ferdo Sert, Maribor, Koroška cesta 21.

Brzjav: SERT, Maribor. — Telefon interurban št. 265.

DRVA

suha, mehka in trda, žagana in cepljena, dobavi in pripelje na dom Srebotnjak Kolodvorska ul. 31.

Eterično jelkino olje

rekt. in jelkin-ekstrakt — priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinov sok

(succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije

za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive, za sodavičarje. 600

Potnik Srečko,

Ljubljana, Slomškova ulica 27.